

7186 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN İLE SOSYAL GÜVENLİK YASALARINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

Değerli Üyemiz,

19.07.2019 Tarihli ve 30836 (Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7186 Sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki kanunda bazı değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan değişikliklerin maddenin eski ve yeni haliyle birlikte özet açıklamaları aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

SGK İLİŞKİN DÜZENLEMELER

7186 / MADDE 8 - 08.05.1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 3’üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanunun 1’inci maddesinde belirtilenler ile yurt dışında çalışmakta iken veya yurda kesin dönüş yaptıktan sonra ölenlerin Türk vatandaşı olan hak sahipleri Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat etmek suretiyle bu Kanunla getirilen haklardan yararlanırlar.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılır.”

Yapılan değişiklik; 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 5’inci maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle, borçlanılan sürelerin 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilecek olması nedeniyle diğer sosyal güvenlik kuruluşlarınca yurt dışı borçlanma yapılması imkânı ortadan kalkmış olduğundan 3201 sayılı kanunun 3. Maddesinde teknik bir düzenleme yapılmıştır.

7186 / MADDE 9- 3201 sayılı Kanunun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “% 32’sidir.” ibaresi “% 45’idir.” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişiklik; yurt dışı borçlanması yapmak suretiyle aylık bağlanan sigortalıların, borçlanma karşılığı ödemiş oldukları tutarları çok kısa sürede emekli aylığı olarak geri almaları Kurum aktüeryal dengesini olumsuz etkilediğinden pozitif yararlanma göz önünde alınarak borçlanma oranı yükseltilmektedir. Ayrıca fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan düzenleme, 3201 sayılı kanunun 5. Maddesiyle ilgili olduğundan söz konusu maddeye taşınmak suretiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

7186 / MADDE 10- 3201 sayılı Kanunun 5’inci maddesinin başlığı “Süre tespiti, sigortalılığın başlangıcı ve sürelerin değerlendirilmesi” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt dışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Kanunun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.”

“Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması hâlinde bu süreler 5510 sayılı Kanunun 41’inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye’deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye’de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilir.”

Yapılan değişiklikle; borçlandırılan yurtdışı sürelerinin 5510 sayılı kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi hizmet olarak değerlendirilmesi ve Türkiye'deki sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlanması halinde borçlanılan sürelerin, Türkiye'de sigortalılıkları olanlar için sigortalılık başlangıç tarihinden geriye götürülen sürelerle, Türkiye'de sigortalılığı olmayanlar için ise borcun ödendiği tarihten önceki geriye götürülen sürelerde geçmiş hizmet olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

7186 / MADDE 11- 3201 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına "aybaşından itibaren" ibaresinden sonra gelmek üzere "kısmi aylığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53'üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca" ibaresi eklenmiştir.

Yapılan değişiklikle; 3201 sayılı kanunun 5. Maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle borçlanılan sürelerin 5510 sayılı kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilecek olması, kısmi aylığın statüsü ile tam aylığın statüsünün farklı olmasına neden olabileceğinden tam aylığın bağlanacağı statüsünün ve bağlayacak sosyal güvenlik kuruluşunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

7186 / MADDE 12- 08.05.1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişiklikle; 3201 sayılı kanunun 5. Maddesinde öngörülen değişiklikle borçlanılan sürelerin 5510 sayılı kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilecek olması nedeniyle uygulamada birliktelik sağlanması amaçlanmıştır.

7186 / MADDE 13- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- Kısmi aylık bağlanmış olanlar dahil olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenlerin, sigortalılık sürelerinin hangi statüde değerlendirileceğinin ve tahakkuk ettirilecek borç tutarının tespitinde önceki hükümler esas alınır."

Yapılan değişiklikle; 3201 sayılı kanun geçici 9. Maddesinin yürürlük tarihinden önce borçlanma talebinde bulunup borçlanma tutarlarını ödemiş olanların, borçlanılan süreleri dikkate alınmak suretiyle aylık bağlanmış olanların ve kanunun yürürlük tarihinden önce borçlanma talebinde bulunanlardan bu borçlarının Kanunda belirtilen süre içinde ödeyecek olanların borçlanmalarının hangi statüde hizmet olarak değerlendirileceği ve borçlanma tutarlarının tespitinde değişiklik öncesi hükümlerin uygulanması sağlanmıştır.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

SMMM Bahadır BAŞ
Oda Başkanı